

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **I. F.**, zastoupený Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2008, č. j. OAM-453/VL-07-08-2008, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 11. 2008, č. j. 56 Az 111/2008 – 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojí včasné podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 10. 7. 2008, č. j. OAM-453/VL-07-08-2008. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“). [Pozn. soudu: S účinností od 1. 9. 2006 byl v zákoně o azylu termín „azyl“ nahrazen pojmem „mezinárodní ochrana“ a institut „překážky vycestování“ podle § 91 zákona o azylu nahrazen tzv. „doplňkovou ochranou“ podle § 14a zákona o azylu.]

V odůvodnění svého rozhodnutí Krajský soud v Brně dospěl ke shodnému závěru jako žalovaný, že v případě žalobce jsou naplněny důvody pro zamítnutí jeho žádosti o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodné, neboť ze zjištěných skutečností je zřejmé, že žádost podal s cílem vyhnout se vyhoštění,

kteřé mu bylo uděleno, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. V České republice se žalobce zdržoval dlouhodobě, již od roku 2003, aniž projevil úmysl o mezinárodní ochranu požádat. Žádost podal dne 13. 6. 2008 až za situace, kdy neměl žádnou jinou možnost, jak legalizovat svůj pobyt na území České republiky, neboť mu po propuštění z nemocnice dne 11. 6. 2008 bylo uděleno správní vyhoštění. K námitce žalobce, že jeho případ nebyl posouzen podle zásady non – refoulement, krajský soud konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl nic, z čeho by bylo možné učinit závěr, že by mohl být uprchlíkem ve smyslu definice vymezené v Úmluvě o právním postavení uprchlíků z roku 1951, publikované pod č. 208/1993 Sb. V tomto směru krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Azs 343/2004 – 56, www.nssoud.cz. Ohledně žalobních námitek týkajících se porušení procesního předpisu krajský soud uvedl, že v postup žalovaného neshledal žádné pochybení. Žalovaný podle krajského soudu provedl ve věci dostatečné dokazování, když jeho rozsah byl určen skutečnostmi tvrzenými žalobcem.

Rozsudek Krajského soudu v Brně napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížností, ve které uplatnil důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v této souvislosti namítl, že se soud ani správní orgán nevypořádaly se skutečnostmi, které podání žádosti o mezinárodní ochranu z jeho strany předcházely. Zdůraznil, že v době jeho pobytu na území České republiky onemocněl plicní tuberkulózou. Jakmile se jeho zdravotní stav zlepšil natolik, že nebyl ohrožen na životě, dostavil se do příjímacího střediska pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel současně ve své žádosti poukázal na skutečnost, že s ohledem na úroveň zdravotnické péče v jeho zemi původu existuje závažné riziko, že jeho onemocnění nebude zcela vyléčeno, a péče, které se jeho osobě v České republice dostalo, tak bude zmařena. Stěžovatel je přesvědčen, že za daných okolností nebylo na místě aplikovat ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť se k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany dostavil v době platnosti výjezdního příkazu, tedy v době, kdy na území České republiky pobýval oprávněně, učinil tak dobrovolně, z azylově relevantních důvodů a navíc prokázal existenci důvodů, které mu v dřívějším podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bránily. Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že se správní orgán v rozporu se zákonem zaměřil toliko na zkoumání okolností předcházejících podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany z hlediska naplnění podmínek pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, aniž by se vůbec vypořádal s tvrzeními ohledně jeho pronásledování, tak, jak je stěžovatel popsal v průběhu správního řízení. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nepochybil, pokud žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Svě rozhodnutí vydal v souladu s právními předpisy.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

Předně Nejvyšší správní soud upozorňuje na tu okolnost, že pokud je žádost o mezinárodní ochranu klasifikována jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, je tím vyloučeno posuzování podmínek udělení mezinárodní ochrany mimo jiné podle § 12 zákona o azylu a do důvodů obsažených v tomto ustanovení nemohou v řadě případů účinně směřovat ani jednotlivé body následně podané žaloby či kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správní soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 – 45, publikovaný pod č. 349/2004 Sb. NSS). Z uvedených důvodů je pak námitka stěžovatele ohledně nedostatečného zohlednění jeho pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu zcela nedůvodná, neboť o případném udělení azylu stěžovateli pro odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů dle § 12 cit. zákona nebylo a ani nemohlo být žalovaným v dané věci rozhodováno. Nutno dodat, že stěžovatel netvrdil v řízení správním ani v soudním žádné konkrétní azylově relevantní důvody pronásledování ve své vlasti.

Otázkou zjišťování skutkového stavu správním orgánem v případě zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 a 2 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud již dostatečně věcně zabýval v řadě svých rozhodnutích, uvést lze rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, publikovaný pod č. 181/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 – 48, dostupný na www.nssoud.cz. S posouzením žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné, byla-li podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, se pak Nejvyšší správní soud vypořádal jmenovitě v rozsudku ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dále v rozsudku ze dne 31. 10. 2006, č. j. 4 Azs 55/2006 - 77, nebo v rozsudku ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 – 36, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Co se týče časového okamžiku podání žádosti o udělení azylu, Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj závazný právní názor, vyslovený v rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, dostupném na www.nssoud.cz, „*Nebyla-li žádost o*

azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a brozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti“.

V průběhu správního řízení tak bylo prokázáno, že stěžovateli bylo rozhodnutím Policie České republiky ze dne 11. 6. 2008 uděleno správní vyhoštění za nelegální pobyt na dobu tří let. Stěžovatel rovněž mohl o mezinárodní ochranu požádat kdykoliv dříve než až po uložení správního vyhoštění, neboť se na území České republiky před udělením správního vyhoštění pohyboval nelegálně již od roku 2003, tedy po dobu téměř pěti let. Pokud stěžovatel opakovaně uváděl, že mu v dřívějším podání žádosti bránila hospitalizace na pneumologické klinice, měl by vzít na zřetel, že ke zhoršení jeho zdravotního stavu (dle jeho tvrzení) a hospitalizaci došlo až v roce 2008 a tedy měl předtím „dost času“ tj. celé čtyři roky na podání předmětné žádosti. Z jakých důvodů nepodal žádost o mezinárodní ochranu v letech 2003 až 2007, stěžovatel žádným způsobem nevysvětlil. Nejvyšší správní soud uzavřel, že žalovaný správní orgán správně aplikoval ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost stěžovatele zamítl.

Obdobně námitka stěžovatele, že mu byla aplikací ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu odňata možnost přezkoumat, zda jsou dány podmínky pro udělení azylu z humanitárního důvodu, nemůže zvrátit rozhodnutí krajského soudu. Skutečnost, že při zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné nedochází k posouzení této žádosti z pohledu ustanovení § 14 zákona o azylu, je dána tím, že humanitární azyl je navázán na předchozí posouzení podmínek pro udělení azylu podle § 12 téhož zákona: k tomu však ale v daném případě nedošlo (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71, dostupný na www.nssoud.cz).

Se zřetelem ke shora uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud v souladu s právním názorem krajského soudu k totožnému závěru, že z postupu stěžovatele je zcela patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a neprokázal opak.

Co se týče tvrzení stěžovatele, že se k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany dostavil v době platnosti výjezdního příkazu, tedy v době, kdy na území České republiky pobýval oprávněně, a proto mu nemohlo být uděleno správní vyhoštění, třeba konstatovat, že vychází z naprostého nepochopení povahy a smyslu výjezdního příkazu. Výjezdní příkaz je vydáván na podkladě rozhodnutí Policie České republiky o udělení správního vyhoštění. Stanovuje se jím doba k vycestování z území České republiky určená nejzazším termínem možného vycestování; tato doba slouží zejména k vyřízení si náležitostí směřujících k odjezdu z území České republiky. Žádný jiný význam z hlediska oprávněnosti pobytu cizince na území České republiky výjezdní příkaz nemá. Správní vyhoštění bylo stěžovateli uděleno rozhodnutím Policie České republiky dne 11. 6. 2008, převzetí rozhodnutí uvedeného dne stvrdil svým podpisem, doba k vycestování z území České republiky mu byla tímto rozhodnutím stanovena do 14. 6. 2008. Příslušný správní orgán postupoval zcela v souladu s procesními pravidly stanovenými zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nado to rozhodnutí správního orgánu o udělení správního vyhoštění

stěžovatele ani nebylo předmětem soudního přezkumu zákonnosti v nyní projednávané věci.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. dubna 2009

Vlašín

JUDr. Jaroslav

předseda senátu